



ДО
ПРЕДСЕДАТЕЛЯ
НА ВЕЛИКОТЪРНОВСКИ
ОБЩИНСКИ СЪВЕТ

№: ПК № 39 - 60
ПК № 64

ПРЕДЛОЖЕНИЕ

от

**ПАНОВ – КМЕТ НА ОБЩИНА ВЕЛИКО
ТЪРНОВО**

ОТНОСНО: Приемане на План за действие на Общинския съвет по наркотични вещества за 2019 г., Отчет за дейността на Общинския съвет по наркотични вещества за 2018 г. и Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г.

**УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,
УВАЖАЕМИ ОБЩИНСКИ СЪВЕТНИЦИ,**

Предложената информация за дейността през 2018 година посочва реализираните дейности по Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г., свързани с намаляване нивото на употребата на наркотици, както и дейности по превенция на наркоманиите.

Финансовият план за дейностите по Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г., които ще бъдат осъществявани през настоящата година е в размер на 10 000 лв., съгласно допълващ стандарт за дейности по Националната стратегия за борба с наркотиците.

Средства за финансиране са заложили и в Бюджета на Община Велико Търново за 2019 г., приет с Решение № 1334/31.01.2019 г. на Великотърновски общински съвет, съгласно Приложение 2 Б, т. 16.

Успешното реализиране на предвидените дейности ще доведе до осъществяване на основните цели, очертани в областите на превенция.

Във връзка с гореизложеното и на основание **чл.21, ал.1, т.12** от ЗМСМА, предлагам Великотърновски общински съвет да приеме следните

РЕШЕНИЯ

На основание чл.21, ал.1, т.12 от ЗМСМА, Великотърновски общински съвет приема

1. Отчет за дейността на Общинския съвет по наркотични вещества за 2018 г.
2. План за действие на Общинския съвет по наркотични вещества за 2019 г.
3. Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Отчет за дейността на Общинския съвет по наркотични вещества за 2018 г.
2. План за действие на Общинския съвет по наркотични вещества за 2019 г.
3. Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г.

ИНЖ. Д-Р ДАНИЕЛ ПАНОВ
Кмет на Община Велико Търново



Съгласували:

1. Ганчо Карабаджакоев
Заместник-кмет "Хуманитарни дейности"
2. Десислава Йонкова
Директор на Дирекция "Правно обслужване и управление на собствеността"
3. Росица Димитрова
Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стоянова
Председател на Общински съвет по наркотични вещества

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА

на Общински съвет по наркотични вещества и Превантивен информационен център по наркомании за 2018 година

Въведение

В ерата на глобалните технологии за комуникация и информация все още има теми и въпроси, към които подхождаме с предразсъдъци и страх, с неразбиране и стигматизиране. Една от тези теми е свързана с наркотиците, като че ли на някакво ниво говоренето за тях, особено в публичното пространство, е тема „табу“.

Немалко са случаите, в които хората са пряко засегнати от наркотиците или пък те са много близо до тях, но като че ли повечето хора не разпознават тези индикатори или пък ги отричат, именно поради страх, че няма да бъдат разбрани и дори ще бъдат заклеймени, или от притеснение, че не знаят какво да правят.

Най-полезното „оръжие“ в тази ситуация би била информацията. Колкото по-информирани сме, толкова по-малко въпроси ще има, за които да не можем да отговорим. Колкото повече знаем за наркотиците, за това откъде идват, каква е причината хората да ги употребяват, какви са рисковете от употребата им, толкова повече възможности ще има за превенция на проблеми, свързани с тях.

Превенцията и информацията е водеща в работата на Общински съвет по наркотични вещества – гр. Велико Търново и на Превантивен информационен център по наркомании към него. Безспорен факт е, че успехът на усилията в тази област цели ограничаване въвличането на нови хора в употребата и злоупотребата с наркотични вещества, както и осигуряване на лесен достъп до ефективни превантивни програми. От съществено значение е работещото партньорство между институциите – Община Велико Търново, МКБППМН, ДПС, ОД МВР, РЗИ, ЦПЗ, Районна прокуратура, сектор "Пробация", отдел "Закрила на детето" и НВУ "Васил Левски".

В изпълнение на това в Община Велико Търново функционира Общински съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/, създаден по Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите и Превантивен информационен център /ПИЦ/ по проблемите на зависимостите. Дейностите, свързани с превенция на употребата на наркотици, които ОБСНВ и ПИЦ осъществяват, взаимно се допълват и условно са разделени на: превантивни дейности, реализирани в училищна среда; подкрепа и работа с млади хора; дейности, насочени към родителите; реализиране на дейности за повишаване информираността и постигане на съпричастност към проблема.

Съгласно Националната програма за изпълнение на Плана за действие към Националната стратегия за борба с наркотиците в Република България 2014-2018 г. и в изпълнение на План за действие 2018 г. за изпълнение на Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г., бяха реализирани следните конкретни дейности:

ДЕЙНОСТИ В ПРОГРАМНИТЕ ОБЛАСТИ:

Дейности в Програмна област 1: Намаляване търсенето на наркотиците

Програмна задача 1: Подобряване на достъпа до ефективни програми

Задача 1.1. Развитие и прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в образователната система

❖ **Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:**

Проведено двудневно обучение на социални работници и психолози от ЦОП – Велико Търново. Тема на обучението: Наркотиците – младите хора, семейството и обществото. Начин на осъществяване на обучението: лекционно изложение, презентации, симулационни игри, работа в малки групи, групови дискусии, мозъчна атака, игри за "обратна връзка", саморефлексивни техники.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Обсъждане с участниците за видовете психоактивни вещества и тяхното въздействие. Рискови и защитни фактори в училището и обществото. Предразсъдъци и стереотипи, насочени към хора, употребяващи наркотици. Анализ на проблем. Помощ и подкрепа при проблеми, свързани с употребата на наркотици. Родителски стилове и функции на семейството.

Екип, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председател, секретар, психолог и специалист на центъра. Решението за отпускане на средства от Министерски съвет е №667/01.11.2017 г.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 10 и 11 април 2018 година, в хотел "Меридиан Болярски". Отражено бе в медиите.

Целева група:

25 социални работници и психолози от ЦОП

Постигнати резултати:

Участниците подобриха знанията си за видовете наркотични вещества. Активната дискусия с тях доведе до високо качество на информираността и дебата. Темите, представени от психолога на ПИЦ – Велико Търново получиха високо одобрение от участниците. Планирахме бъдещи инициативи, в отговор на конкретни нужди на заинтересованите страни.

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведен двудневен обучителен семинар по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества с педагогически съветници и психолози от 10 училища във Велико Търново. Тема на обучението: "Как да разпознаем децата, употребяващи наркотици". Начин на осъществяване на обучението: лекционно изложение, презентации, симулационни игри, работа в малки групи, групови дискусии, мозъчна атака, игри за "обратна връзка", саморефлексивни техники.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Целите на обучението бяха: Повишаване на информираността и нивото на здравни знания у участниците в обучението по въпросите на превенцията на зависимости. Повишаване капацитета и квалификацията на служителите за работа с рискови целеви групи. Родителски стилове и функции на семейството. Развитие на сътрудничество между ПИЦ Велико Търново и училищата.

Екип, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председател, секретар, психолог и специалист на центъра. Решението за отпускане на средства от Министерски съвет е №667/01.11.2017 г.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 19 и 20 април 2018 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отразено бе в медиите.

Целева група:

30 педагогически съветници и психолози от училищата

Постигнати резултати:

Отчетена бе необходимост от провеждане на такова обучение с което се подобриха знанията и уменията на специалистите в училищата по проблема – работа с деца употребяващи или експериментиращи с наркотици.

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведена беседа с ученици от град Лясковец по покана на МКБППМН град Лясковец. Тема на обучението: "Какво не знаем за наркотиците". Начин на осъществяване на обучението: игри, работа в малки групи, групови дискусии.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи

Целите на обучението бяха: Да се формират нагласи за неупотреба на ПАВ, умения за устояване пред рискови фактори, справяне с критични ситуации, ставащи повод за рисково поведение. Подобряване на знанията си за видовете наркотични вещества. Обсъждане на проблеми свързани с престъпленията и превенцията им.

Екип, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председател, секретар, психолог и специалист на центъра. Решението за отпускане на средства от Министерски съвет е №667/01.11.2017 г.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 2 май 2018 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отражено бе в медиите.

Целева група:

30 ученика от 9 клас, училище СУ "Максим Райкович", град Лясковец

Постигнати резултати:

Учениците получиха ползотворна и актуална информация за рисковете от употребата на ПАВ. Превенцията на употребата на наркотични вещества е активен процес за повишаване на информираността, за създаване на условия и подпомагане изграждането на индивидуални и групови познания и умения, които утвърждават здравословния начин на живот и здравето на ученика. Целта е не само да се предотврати употребата на наркотични вещества, но също така и да се забави започването на тази употреба или да се предотврати преминаването ѝ в проблемна употреба.

❖ **Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:**

Проведен обучителен тренинг с ученици от Велико Търново съвместно с РЗИ Велико Търново по метода "връстници обучават връстници". Тема на обучението: "Какво не знаем за наркотиците". Начин на осъществяване на обучението: използваните методи в обучението са предимно интерактивни – развиващи умения за справяне в различни, важни за съответната възраст ситуации. В дейностите се използва активно участие, групова работа, решаване на казуси, ролеви игри и др.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Целите на обучението бяха: Повишаване на информираността и нивото на здравни знания у младите хора по въпросите на превенцията на зависимостите. Формиране на умения за общуване и работа в екип. Придобиване на практически опит и обучение за работа с връстници, деца и ученици в училище и в свободното им време.

Екип, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председател, секретар и психолог на центъра. Решението за отпускане на средства от Министерски съвет е №667/01.11.2017г

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 10 и 11 май 2018 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отразено бе в медиите.

Целева група:

20 ученика от 9 клас, училище ПГСАГ "Ангел Попов", град Велико Търново

Постигнати резултати:

Развиване на емоционална интелигентност, която включва компоненти като: отговорно отношение и поведение към себе си и другите; умения за справяне в конфликтни ситуации; дълготрайни приятелски отношения ; пълноценна връзка с авторитети; позитивна нагласа към здравословен начин на живот и т.н. Това, което ги обединява е идеята да предпазят връстниците си от употреба на наркотични вещества, като им предадат знания, социални умения и всичко това поднесено по интересен и забавен начин.

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведена групова психологическа работа с родители. Тема на обучението: "Кризис в семейството и тяхното отражение върху възпитанието на детето". Начин на осъществяване на обучението: презентации, работа в малки групи, групови дискусии, мозъчна атака, игри за "обратна връзка", саморефлексивни техники.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Родителското поведение е решаващ фактор за превенцията и за предотвратяване на употребата на наркотици. Родителите могат да имат значително влияние чрез моделиране на отговорно поведение относно употребата на наркотици, въвеждайки семейни правила, запознавайки се по-добре с културата на младите и поддържайки комуникация в семейството. Целта беше да се представят и анализират някои проблеми на семейството, да се предложат конкретни подходи, принципи и механизми за резултатно осъществяване на семейното възпитание.

Екип, реализирал дейността:

Психолога на Превантивен информационен център по наркомании към Община Велико Търново.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Проведената групова психологическа работа с родители се състоя на 9 октомври 2018 г., в Общностен център за деца и родители "Царевград". Отразено бе в медиите.

Целева група:

15 родители

Постигнати резултати:

Получената обратна връзка от участниците, както и наблюденията на психолога от проведената работа с родителите, сочи че често семействата нямат информация и умения за разпознаване на различните видове кризи, през които минават. Това създава рискове по отношение на отглеждането и особено на възпитанието на децата. В тази връзка активната дискусия с участниците доведе до високо качество на информираността и дебата. Темите, представени от психолога на ПИЦ получиха високо одобрение от участниците.

❖ **Проведени образователно – информационни срещи с ученици от училищата СУ "Емилиян Станев" и СУ "Вела Благоева" в 5 и 8 клас. Екип реализирал дейността – студенти IV курс, психология във ВТУ "Св. Св. Кирил и Методий" и екипа на Превантивен информационен център по наркомании. Период на реализиране:**

- 12.11.2018 г. – училище СУ "Вела Благоева", 5"а" клас, час на класа;
- 13.11.2018 г. – училище СУ "Емилиян Станев", 5"б" и 5"в" клас, час на класа;
- 19.11.2018 г. – училище СУ "Вела Благоева", 8 клас, час на класа;
- 20.11.2018 г. – училище СУ "Емилиян Станев", 5"а" и 5"г" клас, час на класа;
- 26.11.2018 г. – училище СУ "Вела Благоева", 5"б" клас, час на класа;
- 27.11.2018 г. – училище СУ "Емилиян Станев", 5"д" и 5"е", час на класа;
- 03.12.2018 г. – училище СУ "Вела Благоева", 5"в" клас, час на класа;
- 04.12.2018 г. – училище СУ "Емилиян Станев", 8"а" и 8"б", час на класа;
- 10.12.2018 г. – училище СУ "Вела Благоева", 5"г" клас, час на класа;
- 11.12.2018 г. – училище СУ "Емилиян Станев", 8"в" клас, час на класа;
- 17.12.2018 г. – училище СУ "Вела Благоева", 8 клас, час на класа.

За осъществяване на превенция в училищна среда Превантивен информационен център по наркомании си сътрудничи с представители на педагогическия персонал и на училищните медицински специалисти. Целта на осъществяваните в училищна среда дейности е децата да получат знания, свързани със здравословен начин на живот и рисковете и последствията от употребата на психоактивни вещества. Ефективната превенция на употребата на психоактивни вещества, реализирана в училищна среда е изключително важна, защото може да намали въвличането на нови хора в употреба на наркотици. Чрез провежданите дискусии се създават нагласи и умения у учениците за

отстояване на собствена позиция срещу въздействието и натиска за приемане на психоактивни вещества, възпитаване на здравна ценностна система и здравно поведение. Учениците са подбудени и вдъхновени да споделят свои мисли, преживявания, позиции, коментари, съгласия, несъгласия – без нападки, забележки, критики и осъждания. Често участниците и техните учители заявяват желание за допълнителни срещи. Отличително за тези срещи е, че нямат за цел да назидават и порицават, а заедно с присъстващите се дискутират видове, причини и алтернативи на рисковото поведение, част от което е и употребата на психоактивни вещества.

През изминалата година към екипа на центъра се присъединиха доброволци /10 човека/, студенти по психология. Групата от млади хора, се отличава с активност, креативност и готовност за подпомагане на дейностите за превенция на рисково поведение сред своите връстници.

Задача 1.2. Разработване и прилагане на програми и мерки за превенция и мерки за подкрепа на рискови групи

Превантивен информационен център по наркомании работи с всички институции, поддържа и обменя информация по проблема наркомании.

Задача 1.3. Разширяване възможностите за включване на децата и младите хора в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време

Задача 1.4. Повишаване на информираността на обществото по проблемите на наркоманиите. Раздаване на плакати, брошури и информация чрез местните вестници и телевизии

❖ В периода 9-11 май 2018 г. в Стара Загора се проведе тридневен Професионален форум на тема: "Превенцията като процес на етичност, осъществимост, достоверност и ефективност", на който присъства специалистът на превантивния център. Участие във форума взеха заместник-министър Светлана Йорданова /Министерство на здравеопазването/, г-жа Славейка Николова – секретар на Националния съвет по наркотични вещества, Националния център по наркомании и Националния фокусен център, Столична дирекция на вътрешните работи – отдел "Противодействие на криминалната престъпност", ОД на МВР – Стара Загора, както и представители на Община Стара Загора. Във форума се споделиха мнения, досегашен опит, постижения, проблеми, неформално се разговаря по интересуващата проблематика. Усъвършенстваха се познания и умения за правилно планиране и провеждане на интерактивни занятия в училищата.

❖ В периода 6-8 ноември 2018 г. в София се проведе Дванадесета Национална конференция по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества. На нея присъстваха секретаря на ОБСНВ и ПИЦ и специалист

на ПИЦ. Участници бяха: Общински съвети по наркотични вещества и Превантивни информационни центрове по наркомани. На конференцията бе обсъден проект на Национална стратегия за борба с наркотичните вещества за периода 2019-2023 г. Обсъдиха се въпросниците по Годишен градски доклад и проучвания на местния пазар. Представиха се добри практики и се обучиха експерти за работа с Национални програми за превенция на употребата на наркотични вещества.

26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите

Всяка година на 26 юни се отбелязва Световния ден за борба с наркоманиите. На този ден хората по света изразяват активната си позиция и съпричастност в борбата с наркотиците. Милиони млади хора и техните семейства живеят с проблема, свързан с дрогите. Рязко се снижава възрастта на първия опит на употреба на наркотици. Този факт, заедно с лесната достъпност и ниската им цена в България буди особена тревога.

❖ На 22 юни 2018 година в град Килифарево се проведе поредната Лятна детска полицейска академия за деца и младежи. Председателят на превантивният център връчи грамота за първо място за есе.

❖ Беседа и раздаване на информационни тениски на ученици от 9 клас в училище "Аркус" във Велико Търново по повод 26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите.

❖ На 26 юни Превантивен информационен център раздаде 50 бр. информационни брошури на случайни минавачи.

❖ През месец май 2018 г. Превантивен информационен център по наркомани разработи, издаде и разпространи информационни брошури - 400 бр.

❖ През месец април 2018 г. Превантивен информационен център по наркомани разработи и разпространи тениски "Не на наркотиците" – 55 бр.

❖ През месец май и юни – поставяне на винил: "Контролират ли наркотиците твоя живот" по повод 26 юни.

❖ През месец май и юни – прожектиране на видео стената пред Общината: "Наркотиците, докосване до реалността" по повод 26 юни.

❖ По повод 26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите, председателя беше поканен в студиото на Евроком Царевец "Прозорец към деня".

❖ Единадесет отбора от 6 училища във Велико Търново се включиха в традиционните образователни състезателни игри "Ние знаем как да бъдем здрави". Инициативата е посветена на Международния ден за борба с наркоманиите и здравословния начин на живот. Участниците се надпреварваха в практически умения и теория на 4 пункта. Те работиха по теми, свързани с превенцията на ХИВ, сексуалното здраве, здравословното хранене, наркоманиите и вредите от употребата и злоупотребата с алкохол. Всички участници в игрите получиха грамоти.

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Велико Търново бе домакин на обмяна на опит и добри практики с други градове от страната: Кърджали, Търговище, Габрово, Варна, Разград, София и Видин по повод 26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите. Събитието беше открито от председателят на центъра – д-р Ивана Колева-Стоянова, която подчерта че това е семинар които обхваща важни теми от нашия живот. Тема на обучението:

"Наркотиците – младите хора, семейството и обществото". Тук идва и ролята на адекватната работа, правилно структуриране на местните политики и активните действия с децата. Този факт ни кара да бъдем изключително внимателни, концентрирани и безкомпромисни в развиване на темата, и да търсим обмен на добри практики, който ще доведат до по-добри резултати. По време на двудневното събитие бяха обсъдени теми, свързани с употребата на наркотици сред младите хора, ролята на училището и семейството в превенцията, механизмите и добрите практики за развитие и реализиране на местни политики и дейности в областта на превенцията на наркоманиите.

Вид на избраната превантивна стратегия:

Универсална

Основни цели и задачи:

Целта беше: професионалистите да обменят опит и информация за добрите практики и програми, които им помагат в ежедневната работа с деца и младежи. Дискутиране на теми, които са актуални към момента. Нормативни и ситуативни кризи. Превенция на синдром на Бърнаут.

Екип, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председател, секретар, психолог и специалист на центъра. Решението за отпускане на средствата от Министерски съвет е №667/01.11.2017 г.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 7 и 8 юни 2018 г. в хотелски комплекс Света гора – RAYA Garden. Отразено бе в медиите.

Целева група:

45 професионалисти в сферата на превенцията на наркотиците

Постигнати резултати:

Надграждане на умения и компетенции на професионалистите, с оглед повишаване качеството и резултатността при прилагане на интерактивния подход в директната им работа със съответните целеви групи. Наситената програма на семинар-тренинга беше много интересна и ползотворна, затова участниците заявиха по-чести подобни обучения.

Програмна задача 2: Подобряване на достъпа на пациенти до ефективни лечебни програми

Задача 2.1. Развитие на системата за лечение и психосоциална рехабилитация на употребяващите наркотици на общинско ниво

- ❖ Провеждане на детоксикация на зависими към наркотични вещества в Отделение по зависимости към "Център за психично здраве" – Велико Търново.
- ❖ Действаща една метадонова програма.
- ❖ Дневна програма за психосоциална рехабилитация на зависими – с капацитет на програмата 20 лица.
- ❖ Програма за лечение с опиев агонисти и агонист – антагонисти на лица, зависими към опиоиди – с капацитет на програмата 40 места.

Програмна задача 3: Подобряване на достъпа до услуги за намаляване на здравните и социалните щети за индивида и обществото

Задача 3.1. Развитие на програми и услуги за намаляване разпространението на свързаните с употребата на наркотици социално значими заболявания ХИВ/СПИН, хепатит В и С, полово предавани инфекции

- ❖ Извършени безплатни изследвания за ХИВ/СПИН в Кабинет за анонимно и безплатно консултиране и изследване за ХИВ/СПИН (КАБКИС) към РЗИ – Велико Търново.
- ❖ Извършени изследвания за хепатит на преминалите през детоксификация в Отделение по зависимости към "Център за психично здраве" – Велико Търново.

Последни данни за СПИН в България

В страната функционират 13 кабинета за безплатно и анонимно консултиране и изследване за ХИВ /КАБКИС/ към РЗИ. В тези кабинети се извършва предтестови и следтестови консултации от медицински специалисти за повишаване на информираността по проблемите на ХИВ/СПИН. От началото на годината до юли над 162 000 души са се изследвали в тях.

През периода 1986 г. – 03.08.2018 г. в България са регистрирани общо 2 876 лица с ХИВ инфекция. Тази година най-засегната е възрастовата група 30-39 г. - 44%, следвана от 20-29г. – 25 %.

И през настоящата година 90 % от новорегистрираните са се инфектирали по сексуален път. 9 % са инфектирани при инжекционна употреба на наркотици. Към 31 юли общо 1 430 души с ХИВ се проследяват в секторите за лечение на пациентите с ХИВ/СПИН, а 1 334 /93%/ от тях получават съвременна антиретровирусна терапия. Разкрити са и работят 5 сектора за лечение на пациенти с ХИВ/СПИН към инфекциозните клиники в градовете София, Пловдив, Варна, Плевен и Стара Загора.

Програмна задача 4: Подобряване на достъпа до програми за превенция и лечение на употребата на наркотици в местата за лишаване от свобода

Задача 4.1. Развитие на превантивни корекционно – терапевтични дейности

През годината, психолога на Превантивен информационен център по наркомании, проведе няколко индивидуални психологически консултации с клиенти, употребяващи психоактивни вещества и зависимости.

Превантивният център оказва съдействие за лечение на зависими – настаняване в ЦПЗ – Велико Търново.

Програмна задача 5: Развиване на програми и дейности в Българската армия

Задача 5.1. Развиване и прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в Българската армия

❖ Наименование и кратко описание на дейността/интервенцията:

Проведено обучение на курсанти от НВУ "Васил Левски". Тема на обучението: "Какво не знаем за наркотиците". Начин на осъществяване на обучението: в рамките на проведеното обучение участниците демонстрираха добро фокусиране върху темата и участваха активно, имаше работа в малки групи, участваха в ролеви игри и в игри за "обратна връзка".

Вид на избраната превантивна програма

Универсална

Основни цели и задачи:

Цели: да се формират нагласи за неупотреба на ПАВ, умения за устояване пред рискови фактори, справяне с критични ситуации, ставащи повод за рисково поведение.

Екип, реализирал дейността:

Екипа на Превантивен информационен център – председател, секретар, психолог и специалист на центъра. Решението за отпускане на средствата от Министерски съвет е №667/01.11.2017 г.

Място и период на реализиране, отразяване в медиите:

Обучението беше проведено на 26 и 27 април 2018 г., в хотел "Меридиан Болярски". Отразено бе в местните медии.

Целева група:

25 курсанта от НВУ "Васил Левски"

Постигнати резултати:

От страна на участниците, тренингът беше оценен като необходим, навременен и даващ възможност за дискутиране на теми, които са актуални към момента и важни за тях. Акцентът на проведеното обучение, бе да се подготвят курсанти, които ще продължат да работят с този метод и тема със своите връстници от НВУ "Васил Левски".

Задача 5.2. Разширяване възможностите за включване на военнослужещите в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време**Програмна задача 6: Усъвършенстване на контрола на наркотични вещества за медицински цели на територията на Община Велико Търново****Задача 6.1. Подобряване на координацията на административните структури, осъществяващи контрол на местно ниво**

- Постоянно сътрудничество на институциите в Община Велико Търново по проблема наркомани.
- Всяка нужда от своевременна информация, консултиране или логистично съдействие от страна на членове на ОБСНВ е била посрещната с нужната отзивчивост, отговорност и своевременна подкрепа.

Дейности в Пресечна област: Публична информационна система**Програмна задача 7: Поддържане и развитие на публичната информационна система в областта на наркотиците****Задача 7.1. Поддържане и развитие на публичната информационна система**

- Поддържан е регулярен обмен на информация между структурите, членуващи в Общински съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/.
- Местните медии отразяват текущо отделни дейности и инициативи на ОБСНВ – Велико Търново.
- Провеждане на периодични срещи с Районна прокуратура, РЗИ, Отдел "Закрила на детето", Пробационна служба.
- Комуникационният процес, осъществяван от ОБСНВ и ПИЦ – Велико Търново е важен не само по отношение на медиите, но и на средата като цяло. Колкото и да е

трудно да се признае, все още в публичното пространство и нагласите на хората битува стигма по отношение на зависимите, на нуждата от компетентна и професионална помощ и подкрепа.

Дейности в Пресечна област: Координация и международно сътрудничество

Програмна задача 8: Поддържане и развитие на институционална и експертна мрежа за изпълнение на общинската политика по наркотиците

Задача 8.1. Поддържане и развитие на публична информационна система

Разработена е и приета от Общински съвет Велико Търново, Програма за повишаване на информираността на обществото за превенция на наркоманиите в Община Велико Търново 2017-2018 г.

Програмна задача 9: Развитие на международно проектно сътрудничество и обмен на информация

Задача 9.1. Участие и инициране на различни форми на обмена на информация, опит и ноу-хау с чуждестранни и международни институции

❖ В периода 11 април 2018 г., специалистът на превантивния център участва в семинар на тема: "Наркотиците и Darknet: перспективи за правоприлагане, изследвания и политики". Организиран беше от Национален център по наркомании със съдействието на Европейския център за мониторинг на наркотиците и наркоманиите /ЕЦМНН/. Основни акценти на семинара бяха увеличаващото се влияние на интернет, какво е Darknet, криптовалута, анализ и основни констатации от проучване на различни пазари, мерки за правоприлагането.

Отчетът е приет на заседание на Общински съвет по наркотични вещества, проведено на 07.03.2019 г.

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стоянова /

Председател на Общински съвет по наркотични вещества

Съгласувал:

Росица Димитрова

Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"

ПРОГРАМА ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАРКОТИЧНИ
ЗАВИСИМОСТИ СРЕД МЛАДИТЕ ХОРА В ОБЩИНА
ВЕЛИКО ТЪРНОВО 2019-2023 г.

СЪДЪРЖАНИЕ

ЧАСТ I.

Наркотиците като обществен проблем

ЧАСТ II.

Младите хора и наркотиците

ЧАСТ III.

Институционално изграждане

ЧАСТ IV.

Стратегически цели и принципи на програмата

ЧАСТ V.

Направления

ЧАСТ VI.

Органи за реализиране на програмата, финансиране и мониторинг

ЧАСТ I. Наркотиците като обществен проблем

Проблемът за наркоманиите е съществувал от дълбока древност и ще продължава да бъде обществено значим винаги. Факторите, които оказват влияние, са много: от лошият начин на живот и търсене на вариант за разрешаване на проблемите до много добър стандарт на живот и използването на наркотиците като средство, допринасящо за разнообразие и поглед на живота от друг ъгъл. Все пак най-големият фактор, който оказва влияние, е обществото чрез средствата за масова информация, законовите разпоредби, както и всичките институции като училища, болници, работни места и др. независимо от готовността на обществото и възможностите за отделяне на по-голям бюджет за образователни материали, свързани с превенцията от психоактивната зависимост, лечение на зависими наркомани, борба с наркодилърите и с трафика на наркотици, винаги ще има хора, които ще злоупотребяват с наркотици. Необходимо е обаче да се постигне обществено съгласие и съгласувани действия за борба с наркоманията. Вина за наличието на зависими от наркотични вещества хора носи обществото и то трябва да намери начин да се грижи за тези, които по една или друга причина са попаднали в клопката на наркотиците. Не трябва да се забравя, че това са хора, нуждаещи се от помощ, доброта и разбиране.

"Вирусът на наркоманията" сякаш е заразил цялото съвременно общество, в което едни искат да живеят в блаженство без да полагат душевни усилия, а други да забогатееят лесно и бързо без оглед на средствата. Съвременната медицина, фармацевтичната промишленост и самите родители от най-ранна възраст внушават на децата, че ключът към здравето, силата, и оттам към щастието са в продуктите на фармацевтиката: изпитваш болка вземи хапче, чувстваш се неразположен вземи хапче, неработоспособен си вземи хапче...и веднага, като по чудо ще се върне радостта на лицето ти, ще почувстваш прилив на сили, ще си популярен, забавен и харесван...Това е посланието на рекламната индустрия. От тук до дозата наркотик, разстоянието е само "техническа подробност". В действителност лекарствата не лекуват причината за заболяването, а само потискат и приглушават симптомите. Както и наркотиците не лекуват страданието, а замъгляват съзнанието за него. Душевният свят на никой наркоман не се е подобрил от приемането на наркотични и психотропни вещества напротив.

Ако подрастващите не знаят как и къде да търсят покой и откъде да черпят сили, за да продължат да живеят пълноценно, ако не знаят откъде да черпят основание за добро здравословно самочувствие и увереност в разумното начало на своя живот, ръстът на наркоманията ще продължава да расте независимо от държавните мерки. За съвременния човек е характерен този неистов стремеж да се избяга от проблемите, от всичко, което причинява болка или просто дискомфорт.

Липсата на достатъчна и обективна информация подвежда голяма част от хората, да тръгнат по път, от който много често няма връщане назад. Дали първоначалното експериментиране ще се превърне в постоянна употреба, зависи както от особеностите на личността на самия употребяващ, така и от средата – семейна и социална. Тук идва ролята на определените от държавата институции, които изграждат Национални и Общински програми за борба с наркотиците. Тези програми определят механизми за действия на национално и областно ниво, които са съсредоточени главно

върху намаляване търсенето на наркотици и обхващат спектър от равни по значение и взаимодопълващи се мерки в областта на превенция, намаляване на здравните и социални вреди и ограничаване на рисковете по отношение на употребата на наркотични вещества.

Всичко това е свързано с подобряване на общественото здраве, на здравето и социалното функциониране на отделния човек, повишаване степента на защитеност и сигурност на обществото към разпространението на наркотици, чрез осигуряване на надеждни и ефикасни методи за намаляване на търсенето на незаконни наркотични вещества.

Програмата на Общински съвет по наркотични вещества /ОБСНВ/ - Велико Търново е разработена в изпълнение на Националната стратегия за борба с наркотиците /2019-2023/ и Плана за действие към нея, които са основани на интегриран, обективен и балансиран подход към проблемите, свързани с намаляването на търсенето и предлагането на наркотици.

Настоящата програма за дейността на Общински съвет по наркотични вещества е естествено продължение на активната политика за намаляване търсенето и предлагането на психоактивни вещества, провеждана от Община Велико Търново през последните няколко години. Стратегическата област на действие на програмата е намаляване на търсенето и предлагането на наркотични вещества. Успехът в борбата с наркотиците зависи от обединяването усилията на Общината, гражданското общество и всички свързани с проблема институции.

ЧАСТ II. Младите хора и наркотиците

Какво е наркотично вещество?

Всяко природно и синтетично вещество, което може да предизвика състояние на зависимост и има стимулиращо или депресивно въздействие върху централната нервна система, предизвиква халюцинации или нарушения на двигателната функция, мисловната дейност, поведението, възприятието и настроението, както и други вредни въздействия върху човешкия организъм. Важно е да се знае, че наркоманията е болестно състояние, предизвикано от взаимодействието на организма с психоактивното вещество, в резултат на което той изпитва непреодолима потребност за постоянен или периодичен прием на веществото.

Младите хора и наркотиците

Наркотиците могат да бъдат както нелегални (като амфетамини, метамфетамини, кокаин, канабис, екстази и др.), така и легални вещества (алкохол; тютюн; психоактивни лекарства, взимани без лекарско предписание).

Употребата на всеки нелегален наркотик носи някакъв риск, който често пъти не може да бъде предвиден. Някои наркотици могат да предизвикат зависимост, други да увредят различни органи и системи в тялото, а трети да причинят сериозни психични проблеми.

Отделно притежанието и купуването на нелегални наркотици може да доведе до проблеми със закона.

Употребата е значително по-вредна за младите хора, отколкото за по-възрастните. Едната причина за това е, че мозъчните структури при първите все още се развиват, а употребата на психоактивни вещества може да наруши това развитие. В действителност мозъкът се развива до 25 годишна възраст, а при децата и тийнейджърите е най-уязвим. Например, употребата на някои наркотици, започнала в тийнейджърските години, по-често води до зависимост. Други наркотици пък много по-рано могат да отключат шизофрения, ако човекът е предразположен към това заболяване.

Според съвременните научни изследвания увеличаването на броя на наркоманите в млада възраст е последица от сложните проблеми в политически, икономически и социален аспект. Оказва се, че именно младите хора, които са символът на бъдещето на всяка нация, стават жертва на обществото, което е допуснало грешки в развитието и функционирането си. Поради болезнената актуалност на проблема за младежката наркомания, по-голямо внимание се обръща на борбата от вредното влияние на наркотиците върху младия неукрепнал организъм. Днес младите хора стават все по-напрегнати и тревожни, все по-тежък е стресът, на който са подложени, за да се справят с трудностите в живота. Перспективите пред подрастващите и юношите са все по-неясни, а отчаянието и кризата на живота все по-дълбоки. Като търсят по-лесни начини да преодолеят стреса и фрустрацията, за да се преборят с трудностите и неуспехите, те прибегват към употребата на психоактивни вещества.

Причините за употребата и злоупотребата на младите хора с наркотични вещества са много и в повечето случаи известни. Сред най-сериозните причини се нарежда семейството. Младежите наркомани у нас произхождат по-често от семейства с висок социален статус и престиж. Прекомерно либералното поведение на родителите спрямо детето, глезенето или личният пример на родителите като пушенето на цигари, употребата на алкохол също могат да бъдат предпоставка детето да започне да употребява наркотици. В други случаи, когато детето не среща топлина и разбиране в семейството си или родителите са прекалено заети с професионалните си задължения, детето може да потърси приятелската среда, която да го въвлече в неприятни и нежелателни ситуации, които да го доведат до проблемната употреба на наркотични вещества.

Най-голямата подкрепа на младите хора е семейството. Но то може да бъде както положителен фактор, като влияние върху детето, така и отрицателен. Ако детето има изграден стабилен и уравновесен характер, то би могло да се противопостави на лошото влияние и да запази чувството си на пълноценна личност в обществото.

Употребата на наркотици при младите хора може да се провокира и от редица други мотиви: любопитство, подражание, бягство от реалността и т.н. Влиянието на интернет пространството, медийните послания и свободното време са останалите причини при тийнейджърите за проблемната употреба. Очевидно проблемите на младите хора по отношение на наркотиците се влияят от няколко комплексни фактора.

Младежите трябва да бъдат ангажирани в свободното си време с различни разумни забавления като спорт, литература, изкуство и други занимания, защото прекалено голямата свобода да не се занимават с нищо или да прекарват по-голямата част от

времето си в интернет пространството, откъдето черпят и много ненужна информация и относно наркотиците, може да доведе до употребата им.

Но повечето от нещата, за които говорим относно как детето да се предпази или как родителите да му повлияят, се свеждат до възпитанието на детето и неговите ценности. Да се формира в детето култура на живот, да се създадат у него още от малко навици за различен вид труд, няма значение дали това е битов труд, учебен или производителен. Положителната мотивация в детето да се труди още от малко не му дава възможност в свободното си време или въобще като цяло да се занимава с излишни неща или да употребява наркотици. Понятията труд, морал, култура и възпитание са свързани. Ако при всеки млад човек те са формирани и заложени още от малък, няма да се стига до проблемната употреба на наркотични вещества.

Борбата с наркоманията, това застрашително съвременно социално явление, чиято жертва са предимно младите хора, може да бъде успешна чрез обединените усилия на всички държавни институции, неправителствени организации на родители, на цялото общество.

Основно направление на борбата срещу злоупотребата с наркотици е превенцията. Предизвикателството на превенцията е да подпомогне младите хора да приспособят своето поведение, нагласи и възможности спрямо въздействията на динамичната среда. Съвременните подходи в областта на превенцията имат за основна цел да минимизират рисковото поведение, свързано с употребата на наркотични вещества.

ЧАСТ III. Институционално изграждане

В съответствие със Закона за контрол върху наркотичните вещества и прекурсорите (ЗКНВП) е създаден Национален съвет по наркотичните вещества (НСНВ), като орган за провеждане на националната политика срещу злоупотребата с наркотични вещества, както и за борба с наркотрафика. НСНВ е колективен орган, председателстван от министъра на здравеопазването. Негови заместници са: заместник – министърът на правосъдието, главният секретар на МВР и заместник – председателят на Държавната агенция "Национална сигурност". Членове на НСНВ са представители на Президента на Република България, Върховен касационен съд, Върховен административен съд, Върховна касационна прокуратура, Национална следствена служба, Изпълнителна агенция по лекарствата и на заинтересованите министерства и ведомства.

В изпълнение на НСНВ са създадени общински съвети по наркотични вещества и превантивни информационни центрове към тях. Функциите и задачите им са определени с Правилника за организацията и дейността на НСНВ.

Общински съвет по наркотични вещества (ОБСНВ)

Съветът е орган за провеждане на Общинската политика срещу злоупотребата с наркотични вещества и за борба с наркотрафика, съобразно Националната политика срещу злоупотребата с наркотични вещества. Функции на съвета:

- Изпълнява Националната политика за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества и наркотрафика
- Разработва и координира Общинска програма за борба срещу злоупотребата с наркотични вещества и наркотрафика в съответствие с националните програми по ч.11, т.1 и 2 от ЗКНВП и Националната стратегия за борба с наркотиците

- Предлага чрез Кмета на Община Велико Търново приемане в Общински съвет Велико Търново на Общинската програма срещу злоупотребата с наркотични вещества, както и проект на бюджет за осигуряване на общинската политика и дейностите по тази програма
- Отчита дейността си пред НСНВ и Общински съвет Велико Търново
- Към Общински съвет по наркотични вещества се създава Превантивен информационен център.

Превантивен информационен център по наркомании (ПИЦ)

Превантивен информационен център по наркомании събира, съхранява и анализира информация на общинско ниво, необходима за осъществяването, координирането и оценяването на програмите за борба срещу употребата и злоупотребата с наркотични вещества. Превантивните информационни центрове подпомагат Общинските съвети по наркотични вещества при изготвянето и предоставянето на информация във връзка с дейността им до Националният съвет по наркотичните вещества.

Основната част от работата на ПИЦ, се изразява в следните дейности:

- Разработва програми за превенция на употребата на наркотични вещества
- Организира лекции, семинари и дискусии по теми с ученици, учители, родители, педагогически съветници и медицински специалисти от училищата
- Осъществява консултативна дейност с деца/младежи в риск и техните родители
- Изработва и издава информационни материали за проблемите, свързани с употребата на наркотични вещества – листовки, брошури, плакати и др.
- Организира различни младежки инициативи с превантивна насоченост – конкурси, концерти, спортни състезания
- Осъществява промоция на здравословен начин на живот
- Провеждане на кампания по повод 26 юни – международния ден за борба с наркоманиите.

ЧАСТ IV. Стратегически цели и принципи на програмата

Стратегически цели

Целта на Общинския съвет по наркотични вещества във Велико Търново е да насочи усилията си към осъществяване на превантивни дейности сред учащите се в Община Велико Търново. Работата на ОБСНВ и ПИЦ е насочена към реализиране на образователни кампании и разработване на информационни материали, целящи разясняването на видовете психоактивни вещества, вредата и последиците от тяхната употреба. Целта на тези кампании е не само да повиши информираността на учениците за въздействието на наркотичните вещества, но и да се моделира тяхното здравословно поведение за в бъдеще.

Ограничаване на риска от употреба и злоупотреба с наркотици в града, чрез изграждане и поддържане на устойчиви, ефективни рентабилни превантивни програми за семейства, деца и млади хора, и повишаване на съпричастността на институциите, организациите и обществото като цяло.

Принципи

- Балансиран подход – балансираност на усилията и дейностите в областта на намаляването на търсенето и предлагането на наркотични вещества.
- Приоритетност на превенцията на наркомании в общинската политика, в отговор на обществената загриженост към нарастващото търсене на наркотици сред населението и особено сред младежта.
- Ефективност и ефикасност – гарантиране успешното постигане на стратегическите задачи, както и поддържане на доброто съотношение между използваните ресурси и получени резултати.
- Информираност на обществото, чрез широко представяне на обективни, надеждни и пълни данни за проблемите свързани с наркотици и наркомании.
- Партньорство с местни и национални институции и организации, ангажирани с проблема наркотици.
- Сътрудничество с други градове, институции и организации при осъществяване на съвместни дейности по превенции на наркоманиите и взаимен обмен на познания и добри практики.
- Прозрачност – управление и изпълнение на програмата, достъп за външно наблюдение и контрол.
- Ангажиране на гражданското общество, чрез подкрепа на неправителствени организации и доброволчески инициативи в реализирането на дейности по превенция на наркоманиите.

ЧАСТ V. Направления

Описание на направленията			
Направление	Цел	Задача	Срок
I Превенция и обучение	Промоция на здравословен начин на живот и намаляване търсенето и употребата на психоактивни вещества сред децата и младите хора, чрез прилагане на обучителни и превантивни програми.	1.Разширяване на възможностите за обхващане на децата и младите хора във форми за съвременно здравно образование, основани на подхода "връстници обучават връстници" в училищата чрез устойчиво развитие на Общинската програма; 2.Прилагане на методи за превенция на тютюнопушенето, употреба и злоупотреба с алкохол о цигари, с цел ограничаване на разпространението и употребата им сред младите хора; 3.Организиране на обучения за учители, психолози, медицински работници в училищата, както и на специалисти, работещи с подрастващи, по проблеми свързани с	Постоянен

		<p>употребата и злоупотребата с психоактивни вещества и прилагане на ефективни методи за превенция;</p> <p>4.Разработване, издаване и разпространение на информационни материали за деца и младежи и техните семейства по проблемите на зависимостите;</p> <p>5.Провеждане на кампании за ангажиране на обществеността по проблемите на употребата и злоупотребата с наркотични вещества;</p> <p>6.Провеждане на проучвания и анкети относно нагласите и здравето поведение на подрастващите по проблемите на зависимостите;</p>	
1.2	<p>Превенция на рисковото поведение и употребата и злоупотребата с наркотични вещества чрез осигуряване на възможности за участие на децата и младите хора във форми за развитие на техните интереси, способности и таланти.</p>	<p>1.Предоставяне на възможности за консултиране на подрастващите и младежите в областта на превенцията на употребата на наркотичните вещества;</p> <p>2.Разширяване достъпа на децата и младите хора до материални бази и съоръжения за спорт на територията на общината;</p> <p>3.Разширяване достъпа на децата и младите хора до други програми, насочени към свободното време.</p>	Постоянен
1.3	<p>Разработване на ефективни програми за намаляване или забавяне на първоначалната употреба на наркотици, които са съобразени с потребностите на различните групи от деца и младежи в местата за забавление.</p>	<p>1.Провеждане на срещи с ученици за презентиране на проблемите на рисковото поведение свързано с употребата на психоактивни вещества;</p> <p>2.Разработване на интересни превантивни материали, относно вредите които нанасят наркотиците върху човешкия организъм.</p>	Постоянен
1.4	<p>Развитие на знания и умения сред родителите за превенция употребата и</p>	<p>1.Насочване на семействата към специалисти;</p> <p>2.Разработване, издаване и</p>	Постоянен

	злоупотребата с психоактивни вещества сред децата и младежите.	разпространение на информационни материали за родители по проблемите на наркотиците.	
1.5	Повишаване на информираността на обществото по проблемите на наркоманиите.	1.Разработване на общинска медийна политика по проблемите на наркоманиите; 2.Провеждане на пресконференции, обществени дебати и други дейности за запознаване на гражданското общество и медиите с проблемите в областта на наркоманиите; 3.Провеждане на информационни кампании.	Постоянен
II Информация и оценка	Да осигури на институции, организации, медии и общността обективна, надеждна и сравнима информация по отношение на наркотиците, наркоманиите и техните последици. Да подпомогне ефективното управление на ресурсите и достоверното оценяване на превантивното въздействие.	1.Събиране и анализ на съществуващата информация; 2.Провеждане на проучвания, свързани с употребата на наркотични вещества на общинско ниво. 3.Изготвяне на годишен отчет.	Постоянен
III Управление и координация	Осигуряване на ефективно управление и координация на местната политика по превенция на употребата на психоактивни вещества, алкохол, цигари и тютюневи изделия в съответствие с политиката на Община Велико Търново и изпълнение на Националната стратегия за борба с наркоманиите.	1.Подобряване на координацията между организации и ведомства осъществяващи местна политика по наркотици и наркомании; 2.Подпомагане работата на местни институции и ведомства осъществяващи дейности по превенция на наркомании; 3.Партньорство между общински организации работещи в сферата. 4.Подпомагане на инициативи на неправителствени организации и доброволчески движения. 5.Подпомагане въвеждането на добри практики за превенция на употреба на психоактивни вещества.	Постоянен

ЧАСТ VI. Органи за реализиране на програмата, финансиране и мониторинг

Органи за реализиране на програмата

- Община Велико Търново
- ЦПЗ
- НВУ "Васил Левски"
- Отдел "Закрила на детето"
- ОД МВР
- РЗИ
- "ИН", сектор "Пробация"
- Районна прокуратура

Финансиране на програмата

- Държавен бюджет
- Общински бюджет

Мониторинг на програмата

- Министерство на здравеопазването
- Национален съвет по наркотични вещества
- Национален център по наркомании
- Общински съвет – Велико Търново

Програмата е приета на заседание на Общински съвет по наркотични вещества, проведено на 07.03.2019 година.

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стоянова
Председател на ОБСНВ и ПИЦ

Съгласувал:

Росица Димитрова
Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"

ПЛАН ЗА ДЕЙСТВИЕ

в изпълнение на Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г.

Планът за действие е разработен в изпълнение на Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г., в съответствие с Националната стратегия за борба с наркотиците 2019-2023 г. и Плана за действие в изпълнение на Националната стратегия. Той е основен организационно – управленски инструмент за реализация на Програмата и представлява неразделна част от нея. Планът за действие отчита опита, както и оценките и препоръките на Европейския съюз в областта на борбата с наркотиците.

Планът за действие отразява реакцията, тревогите и ангажираността на Общината към задълбочаването на проблема с наркотиците в град Велико Търново през последните няколко години. От много важно значение е да продължат усилията на общинско ниво за ограничаване на явлениято чрез по-нататъшно укрепване на взаимодействието и разширяването на информационния обмен и сътрудничеството на регионално, национално и международно ниво.

Планът за действие обхваща 2019 година, в рамките на която ще бъдат реализирани конкретни дейности за ограничаване злоупотребата с наркотични вещества на територията на Община Велико Търново. Успешното реализиране на предвидените дейности ще доведе до постигане на основните цели, очертани в програмните области, фокусирани в програмата.

Принципи на Плана за действие

- **Информация** – посланията за ПАВ трябва да бъдат обективни и да информират обществото за реалните ефекти и опасности относно зависимостта към всички ПАВ – легални и нелегални;
- **Превенция** – превенцията, насочена главно към младите хора, трябва да утвърждава здравословен начин на живот и да цели промяна в нагласите към отговорно и нерисково поведение;
- **Обучение** – обучението на екипи и професионалисти по проблемите на зависимостите осигурява устойчивост и ефективност на превантивните и лечебни програми, както и висока мотивираност на специалистите, които участват в тях;
- **Координация и сътрудничество** – установяване на ефективно взаимодействие, сътрудничество и координация на действията между общинските органи, неправителствените организации и гражданското общество за постигане на целите на плана. Подобряване взаимодействието и сътрудничеството между общинските органи, които са ангажирани с борбата срещу наркотиците;
- **Международни дейности** – да се осигурят условия за информационен и методологически трансфер на водещи съвременни подходи в превенцията,

лечението, рехабилитацията и намаляване на здравните щети. Разширяване на сътрудничество с международни организации и други държави с цел усвояване на техния опит и въвеждане на нови практики;

- **Ограничаване на трафика и разпространението** – приоритетите на полицията освен ограничаване на трафика и разпространението включват и участие в превенция на търсенето. Това е съществен елемент от усилията за изграждане на една нова, по-органично интегрирана в обществото и по-силно ангажирана с неговите проблеми полиция.

Основни цели на Плана за действие

- Ограничаване въвличането на нови хора в употребата и злоупотребата с психоактивни вещества.
- Изграждане на мрежа от програми за лечение на зависимости на общинско ниво.
- Преодоляване на социалната изолация на зависими.
- Ограничаване на рисковото поведение и на здравните и социални щети.
- Информационен и методологически трансфер на водещи съвременни световни подходи по превенция, лечение, рехабилитация и намаляване на здравните щети.
- Управление, координация, институционално укрепване и сътрудничество.
- Ограничаване на предлагането на наркотични вещества на територията на град Велико Търново.
- Повишаване информираността на обществеността за дейността на полицията за намаляване предлагането на наркотични вещества.

Целеви групи

- Деца и младежи, обхванати от образователната система.
- Деца и младежи, необхванати от образователната система.
- Родители на деца и младежи.
- Лица, зависими към наркотични вещества и техните близки.
- Лица, лишени от свобода.
- Високорискови групи.
- Общо практикуващи лекари, социални работници, училищни педагози.
- Неправителствени организации, занимаващи се с проблемите на наркоманиите.

Институционална рамка и органи за реализиране

- Общински съвет по наркотични вещества Велико Търново (ОБСНВ) – Превантивен информационен център по наркомании към Община Велико Търново.
- Отделение за зависимости към "Център за психично здраве" ЕООД – Велико Търново.
- Регионална здравна инспекция – Велико Търново.
- Пробация – Главна Дирекция "Изпълнение на наказанията".
- Правоприлагащи органи.
- Национален Военен Университет "Васил Левски".

- Партньори – медии и неправителствени организации, работещи по проблема "наркомании".

Институционално изграждане

Общински съвет по наркотични вещества

Съветът е орган за провеждане на Общинската политика срещу злоупотребата с наркотични вещества и за борба с наркотрафика, съобразно Националната политика срещу злоупотребата с наркотични вещества.

ОБСНВ разработва, осигурява и координира изпълнението на общинските програми за борба срещу злоупотреба с наркотични вещества в Община Велико Търново.

При осъществяване на своите функции си сътрудничи и обменя информация с други институции и организации.

В края на всяка година Съветът отчита дейността си пред Националния съвет по наркотични вещества и пред Общински съвет Велико Търново.

ОБСНВ Велико Търново се финансира със средства от държавния бюджет чрез общинските бюджети.

Превантивен информационен център по наркомании

Към Общински съвет по наркотични вещества Велико Търново се създава Превантивен информационен център по наркомании, по чл.21, ал.1, т.2 от ЗКНВП.

ПИЦ осъществява превантивните дейности и програми на общинско равнище.

Събира, съхранява и анализира информация на общинско равнище, която е необходима за изготвянето, осъществяването и координирането на програмите. Организира работни срещи, семинари и конференции в областта на наркоманиите.

Осъществява мотивиране за лечение и търсене на специализирана помощ на заинтересованите лица.

ПИЦ работи по различни модулни програми за превенция на рисковото поведение, които включват интерактивни тренингови обучения на педагогически съветници, както и образователни и информационни програми за родители и учители.

Разработва и прилага алтернативни форми за прекарване на свободното от учебни занятия време на младите хора.

Координира взаимодействието на общинските власти с всички институции, ведомства и организации във връзка опазване на реда, сигурността, здравето и спокойствието на ученици и учители в и извън училището.

Дейността в областта на намаляване на търсенето

Провеждането на информационни кампании за превенция на употребата на наркотици повишава информираността на населението за въздействието на наркотичните вещества върху физическото и психическо здраве.

Повишаване ангажираността на гражданското общество чрез обществени дискусии, срещи по актуални теми и други значими въпроси.

Разработените и прилагани дейности и мерки за предотвратяване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества са насочени, както към цялото население на национално и общинско ниво така и към конкретни групи от населението, считани за рискови по отношение на злоупотребата с наркотици.

Разработени са и се прилагат програми за учители, родители и подрастващи, с основен фокус върху избягване на рисковото поведение, чрез предлагане на алтернативни дейности, като спорт и изкуство. Въвеждането на програми, базирани в училищата за превенция на употребата на наркотици спомага за придобиване на умения за здравословен начин на живот и социално адаптивно поведение.

Извършваните превантивни дейности са в съответствие с разработените принципи и стандарти за добра практика в областта на превенцията на употребата на наркотици.

Дейности в област 1: Превенция на злоупотребата с психоактивни вещества

Подзадачи:

- **Развитие и прилагане на програми за превенция на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества в образователната система:**
 - Организиране на двудневно обучение на класни ръководители и учители от училищата на територията на Община Велико Търново по проблемите на превенцията на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества, за което ще са необходими 1500 лв. и ще се проведе месец април.
 - Провеждане на образователно-информационни срещи в училищата в Община Велико Търново;
 - Разработване, издаване и разпространение на информационни материали за млади хора по проблемите на зависимостите и по конкретно: торбички от плат с дълги дръжки, бележник, визитник и химикали, необходимите средства за материалите ще са в размер на 1 500лв. и ще бъдат изработени месец май;
 - Провеждане на информационни кампании, месец юни;
 - Провеждане на двудневно обучение на представители от различни институции /ЦПЗ, НВУ "Васил Левски", Отдел "Закрила на детето", ОД МВР, МКБППМН, РЗИ, сектор "Пробация", Дирекция "Социални дейности и здравеопазване", Районна прокуратура/ в размер на 2 500 лв., което ще се проведе месец април. Обучението е по молба на членовете на Общински съвет по наркотични вещества с цел обмен на информация за превенция на наркотиците;

- Триденевен семинар с медицински специалисти и психолози от училищата от област Велико Търново на тема: новите психоактивни вещества, разпознаване и начин на действие. За обучението ще са нужни 3 000 лв. и ще се проведе май месец;
- Провеждане на двудневно обучение с центрове за работа с деца и младежи от Общината. Необходимите средства за обучението ще са в размер на 2 000 лв. и ще се проведе юни месец.
- **Работа с родители по въпросите свързани с превенцията на употребата и злоупотребата с наркотични вещества сред децата:**
 - Провеждане на обучение на родители по проблемите на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества съвместно с Център за обществена подкрепа, което ще се проведе месец април.
- **Разработване и прилагане на мерки за превенция на рискови целеви групи:**
 - Организиране на двудневно обучение на началници на районни управления от областта във връзка със създалата се рискова ситуация на хора употребили наркотици да шофират, за което ще са необходими 1 500 лв. и ще се проведе месец април;
 - Прилагане на програми за превенция по проблемите на употребата и злоупотребата с психоактивни вещества.
- **Включване на децата и младите хора в привлекателни за тях форми за прекарване на свободното време:**
 - Организиране на футболен турнир на Центровете за деца и младежи в село Беляковец, необходимите средства ще са в размер на 1 000 лв. и ще се проведе септември месец.
- **Отбелязване на Световни и Международни дни:**
 - Отбелязване на 26 юни – Международен ден за борба с наркоманиите;
 - Отбелязване на 1 декември – Световен ден за борба с ХИВ/СПИН;
 - Отбелязване на Световен ден без тютюнев дим.

Дейности в област 2: Ефективно лечение на зависимости към наркотични вещества и свързаните с тях заболявания

- Провеждане на детоксификация на зависими към наркотични вещества пациенти в Отделение за зависимости към "Център за психично здраве" ЕООД – Велико Търново.
- Провеждане на Метадонова програма в Отделение за зависимости към "Център за психично здраве" ЕООД – Велико Търново.
- Реализиране на консултативни програми и психотерапевтични интервенции със зависими към наркотични вещества и техните семейства в Превантивен информационен център по наркомании Велико Търново.

Дейности в област 3: Социална рехабилитация на злоупотребилите с наркотични вещества

- Провеждане на програми за малолетни и непълнолетни лица и техните семейства в Превантивен информационен център по наркомании;

- Други програми за специфични и неспецифични интервенции за подобряване на здравния, психологичен и социален статус;
- Привличане на доброволци – студенти по психология за работа в Превантивен информационен център по наркомании.

Дейности в област 4: Намаляване на търсенето на наркотици

Стратегически задачи по намаляване на търсенето на наркотици

Задача 1. Ограничаване въвличането на нови хора в злоупотребата с наркотични вещества

Задача 2. Намаляване на злоупотребата с незаконни наркотични вещества

Задача 3. Намаляване на злоупотребата с наркотични вещества, използвани за медицински и ветеринарно – медицински цели

Задача 4. Преодоляване на социалната изолация и депривация на високорисковите групи

Задача 5. Намаляване на разпространението сред злоупотребяващите с наркотични вещества на социално- значими заболявания: кръвно – преносими инфекции (ХИВ/СПИН, Хепатит В и С), туберкулоза, заболявания предавани по полов път и др.

Задача 6. Насърчаване на заетостта сред злоупотребяващите с наркотични вещества посредством бюрата по труда

Задача 7. Създаване на система от ефективни и разнообразни лечебни програми

Задача 8. Осигуряване на по-лесен достъп до ефективни лечебни програми

Задача 9. Разработване и въвеждане на най-добри практики за превенция, лечение, рехабилитация и намаляване на щетите за здравето

Задача 10. Развиване на превантивни корекционно – терапевтични дейности сред лица, с наложена мярка "Пробация", съвместно с ОЗ "ИН", сектор "Пробация" звено Велико Търново

Задача 11. Развиване на дейности в българската армия

Дейности в област 5: Публична информационна система

- Организиране и провеждане на публични дискусии и дебати по проблемите на разпространението и употребата на наркотични вещества и пътищата на тяхното ограничаване и намаляване.

Дейности в област 6: Координация и международно сътрудничество

- Разработване на Програма за превенция на наркотични зависимости сред младите хора в Община Велико Търново 2019-2023 г.
- Участие в обучения и конференции организирани за екипите на ОБСНВ и ПИЦ.

- Обмен на добри практики с други ОБСНВ в страната.
- Популяризиране и насърчаване на активно и значимо участие и ангажираност на гражданското общество, в т.ч. на неправителствените организации, на младите хора, на употребяващите наркотици и потребителите на услуги, свързани с наркотиците, при разработването и прилагането на политики за борба с наркотиците.

Финансиране на плана

- Общински бюджет
- Републикански бюджет

Мониторинг на плана

- Национален съвет по наркотични вещества
- Министерство на здравеопазването
- Национален център по наркомании
- Общински съвет по наркотични вещества Велико Търново

Разработеният план за действие подлежи на актуализация през годината, на база ново постъпили предложения или в зависимост от наличните ресурси, с които разполага ОБСНВ Велико Търново.

Планът за действие е приет на заседание на Общински съвет по наркотични вещества, проведено на 07.03.2019 г.

Изготвил:

д-р Ивана Колева-Стойнова /
Председател на ОБСНВ и ПИЦ

Съгласувал:

Росица Димитрова
Директор на Дирекция "Социални дейности и здравеопазване"